

== „Novi Čas“ izhaja: ==

ob četrtkih popoldne.

Rokopisi naj se pošiljajo do srede
zjutraj na uredništvo v Gosposki
— ulici št. 6, drugo dvorišče. —

Odgovorni urednik: Anton Šinigoj.

Tiska „Narodna Tiskarna“ v Gorici.

NOVI ČAS

== „Novi Čas“ stane: ==

za celo leto 4 K
„ Nemčijo 5 „
„ ostale dežele 6 „
„ posamezne štev. 10 vin.

Oglasi po dogovoru.

Upravištvo je v Gosposki ulici št. 6
drugo dvorišče.

Lastnik: Konsorcij »Novega Časa« v Gorici.

Italija -- ?

Dunajski listi so pričeli od ponedeljka sem naenkrat pisati o zelo resnem razmerju med Italijo in nami. Kdor je pažljivo sledil navidez neznatnim vestem iz one strani, si belil glavo nad prazninami po naših listih na mestih, kjer se je govorilo o Italiji, ta si je seveda že davno napravil svojo več ali manj — neprimerno sodbo, seveda samo zase. Zato se on ne čudi, če bere naenkrat po celih mesecih, da je stvar postala precej kočljiva in prav kritična.

hotelo spraviti Italijo na stran velesil trojnega sporazuma. — Del italijanskih listov je pisal proti nam ostro in brez prave mere, da bi tako razburil strasti italijanskega ljudstva proti Avstro-Ogrski. To gibanje se je razprostrlo daleč okrog po italijanskem kraljestvu. Posebno dijaki in velik del naobražencev so prežeti tega duha. Dogodki v Quarto in z velikim navdušenjem pozdravljeni govori d'Annunzijeve, čigar ost je bila posebno proti Avstriji naperjena, so jasen dokaz za agitatorsko rovanje, ki se je zapričelo v Italiji proti nam. Resnica je, da sta se kralj in vlada rajše odtegnila slavnosti v Quarto, katere bi se bila prvotno udeležila. **Bilo pa bi popolnoma zgrešeno, če bi opazovali gibanje, ki se je polastilo dela italijanskega naroda, za nepomembno in brez važnosti. To gibanje je zdaj doseglo višek razgretosti in ni da bi tajili njegove resnosti.** Vendar pa trdno upamo, da se posreči italijanski vladi obvladati to gibanje. Tako ta uradni glas, ki pove mnogo in pravzaprav vse, kar treba vedeti vsem brez izjeme, ko bi jejo odločilne zgodovinske ure nele za našo ožjo in širšo domovino, nego tudi za usodo in lice cele Evrope. Kar pišejo drugi listi, to je le razlaga za — občinstvo, ki pa tudi pojasnjuje trenutne razmere.

Tako piše »N. Fr. Pr.« v ponedeljek 10. t.m.: »Ugodna poročila o nadaljnjem poteku gališke bitke, oprostitev ogrske zemlje in potisnjenje ruske armade čez Karpate nam dajejo zaupanje, da bosta avstrijsko-ogrski in nemška armada kos vsakršni nalogi, ki bi jo jim mora napraviti potek dogodkov. — Zvezni cesarstvi imata ne glede na premembe že od početka en sam smoter trdno pred očmi, da obvarjeta svojo posest in ustvarita podlago za trajen mir. Ta svoj smoter bosta dosegli in nič ju ne bo moglo odvrniti od tega.

Položaj, ki se je razvil med Italijo in zveznima cesarstvi, je resen.

Vendar pa bi vkljub resnosti položaja danes še ne hoteli opustiti vsakega upanja, da se vendarle posreči italijanski vladi premagati zavezniškima državama sovražno razpoloženje.

Tudi tekom treh zadnjih desetletij je moralo razmerje med Italijo in cesarstvi vedno premagovati nasprotovanja in vendar se je ohranil mir, ker je bil vpliv trezne politike silnejši od nevarne čustvene politike.

Resnoba v občevanju med Italijo in obema cesarstvi se je povečala v trenutku, v katerem se tako sijajno izkazuje vojaška moč obeh cesarstev.

Slično se izražajo i drugi avstrijski listi. Iz vseh odseva skrb in resnost, a tudi odločnost do — skrajnosti. Znak, da stoje za njihovimi izjavami — vplivnejši, odločilnejši krogi. Vsi zato izražajo upanje, da ostane Italija mirna in pomiri nemirne duhove.

Nabori od 18. do 50. leta.

C. kr. okr. glavarstvo v Gorici je izdalo razglas, v katerem naznanja nov nabor črnovojnikov od 18. do 50. leta. Izvzeti so le letniki 1873—1877, 1891, 1895, 1896. V razglasu se glasi:

Pregledovanje črnovojnih obvezancev bivaajočih v političnem okraju gorškem ter rojenih v letih 1878 do 1890, 1892, 1893, 1894, 1897 in 1865 do 1872 se bo vršilo v času od 14. do 22. maja 1915 leta.

Črnovojniki rojstnih letnikov 1865 do 1872 morajo priti na pregledovanje ne glede na to so-li svojčas služili v vojakih ali ne.

Na pregledovanje niso dolžni priti:

- a) očitno nesposobni;
- b) državni uslužbenci, železniški nameščenci člani županstva in občinski tajniki;
- c) v par. 29. vojneoa zakona imenovane osebe (posvečeni duhovniki, nameščenci v dušnem parstirstvu ali v duhovnem učiteljstvu, kandidatje duhovniškega stanu zakonito pripoznatih cerkvah in verskih družb);
- d) zdravniki (doktorji medicine);
- e) tisti ki so zaradi kake hibe, ki dela človeka za vsako delo nesposobnega, sploh oproščeni črnovojne dolžnosti, ako imajo črnovojno doslužnico ali črnovojno oprostilno izkaznico, oziroma so bili že svoječaso izbrisani v nabornem seznamu.

Oni, ki bodo na pregledovanju spoznani za sposobne, bodo morali odriniti v službovanje še isti dan.

Pregledovanje se bode vršilo v Gorici, via Scuola agraria št. 1. pričenski vsaki dan ob 7. uri dopoldne pred dvema komisijama, kojih ena bo poslovala v I. nadstropju druga pa v II. nadstropju in sicer v nastopnem redu:

Za mesto Gorico od 14. do 17. maja, in sicer 14. maja: letniki 1878 do 1885.

15. maja letniki 1886—1890, 1892, 1893, 1894.

16. maja: letnik 1897.

17. maja: letniki 1865—1872.

Za okolico:

V torek, dne 18. maja t. l. za občine: Št. Andrež, Bilje, Čepovan, Dornberg, St. Ferjan.

V sredo, dne 19. maja t. l. za občine: Grgar, Ločnik, Miren, Opatjeselo, Ozeljan.

V četrtek, dne 20. maja t. l. za občine: Osek, Prvačina, Št. Peter, Podgora, Vrtojba (komisija št. 1) in Kojsko, Renče, Šempas, Tribuša (komisija št. 2).

V petek, dne 21. maja t. l. za občine: Solkan, Sovodnje, Trnovo, Vogersko, Gaberje, Gojače (komisija št. 1) in Črnič, Dol-Otlca, Ajdovščina, Kamnje Sv. Križ, Velike Žabljie, Skrilje, Vrtovin (komisija št. 2).

V soboto, dne 22. maja za občine: Lokavec, Rihemberk, Šmarje, Ajba, Anhovo, Avče komisija št. 1) in Bate, Banjšice, Kanal, Deskle, Kal, Lokovec, Ročini (komisija št. 2).

Svetovna vojska.

Naši prodirajo neprestano Rusi se umikajo.

Naše prodiranje v zahodni Galiciji v Karpatih, ob Visli in na Poljskem se vrši neprestano dalje, česar je vesel vsak patrijot.

Položaj je sedaj tak:

Zmaga naših čet v zahodni Galiciji je pričela vplivati tudi na bojno črto na Rusko Poljskem. Rusi se umikajo iz močno utrjene fronte ob Nidi. Med Vislo in Karpati po navodilih avstrijskega vojnega vodstva in pod poveljstvom nemškega polkovnika pl. Mackensena bojujoče se avstrijske in nemške čete so komaj po osemdnemnem delu izvojevale uspeh, ki bode brez dvoma močno uplival na nadaljni potek vojske.

Pozabiti ne smemo, da je položaj danes bistveno drugačen, kakor po oktoberskih bojih, ko so zvezne čete prodrle do srednje Visle in čez srednji in spodnji San. Takrat je rusko vojno vodstvo razpolagalo z neizčrpljivimi silami: nad milijon svežih čet je bilo na severu in jugu pripravljenih za boj. Danes so razmere drugačne. Uničenju desete ruske armade v Mazuriah so sledile četrtmiljonske ruske izgube v Karpatih in sedaj stojimo skoro pred popolnim uničenjem tretje ruske armade. Poleg tega preti velika nevarnost tudi 8. ruski armadi.

V takih razmerah je skoro gotovo, da bomo v kratkem času mogli doseči črto San z upanjem, da tudi tam končno vržemo Ruse nazaj. Vsekako pa moramo na tej močno utrjeni obrambni črti računati z zelo trdovratnim odporom sovražnika. Sedanji boji zahodno od Sana se z ruskega stališča vrše le zato, da se pridobi na času; Rusi zbirajo ob Sanu znatne sile in izpopolnjujejo tamošnje utrdbe.

Avstrijski listi.

»Wien. Allgem. Ztg.« piše 10. t. m.: Od početka te vojske se je pojavilo v Italiji proti Avstriji naperjeno gibanje, ki je

Kako daleč se bodo Rusi umaknili na južnem Poljskem, ni težko uginiti. Odpor ob Czarni je skoro nemogoč, ker smo mi že prekoračili spodnjo Visloko; prihodnja obrambna črta leži v nadaljevanju Lysagore (Kielce) do izliva Sana v Vislo. Tako ustvarjena nova ruska fronta bo pa zahtevala tudi novo razvrstitev ruskih čet na srednjem Poljskem.

V jugovzhodni Galiciji ima armadna skupina Pflanzler hude dneve. Rusi poskušajo udrjeti med Dnjestrom in Prutom skozi Bukovino, da bi prišli za hrbet našim četam v jugovzhodni Galiciji. Upajmo, da se jim to ne bo posrečilo. Močan ruski napad proti Črnovicam je bil na državni meji odbit s težkimi izgubami za sovražnike.

Ruske izgube so po našem uradnem poročilu z dne 10. t. m. velikanske.

Število ujetnikov zahodni Galiciji se je povišalo na 80.000; prišteti se mora še nad 20.000 ujetnikov, ki so bili ujeti med zasledovanjem v Karpatih. Ruska III., armada, ki so jo sestavljali 5. zbor, 9., 10., 12., 24. in 8. kavkaška kakor tudi več rezervnih divizij, je torej izgubila sama približno 100.000 ujetih mož. Če priračunamo še število mrtvih in ranjenec, lahko smatramo skupno izgubo z vsaj 150 tisoč možmi. Od dozđaj še nepregledne množine vojnega materiala smo našli dozđaj 60 topov in 200 strojnih pušk.

Kje so naše čete? Naše uradno poročilo z dne 12. t. m. se glasi: Poraz ruske tretje in osme armade se povečuje od dne do dne. V nerednih kolonah, deloma v razhodu, se vale čete in tren teh armad v smeri proti Jaroslavu, Pzemislu in Chyrowu. Iz ozemlja Sanok—Lisko proti vzhodu bežeče močne sovražne sile napadajo z juga naše kolone, ki so prodrle preko Baligroda in Polane. Zmagovite čete so prekoračile v nadaljnjem zasledovanju dolnjo Wysloko in zavzele Ržeżow. Dynow, Sanok in Lisko so v naši posesti.

Vsied dosedanjih izrednih uspehov v zapadni in srednji Galiciji, je pričela omahovati sedaj tudi ruska karpatska fronta vzhodno od Užoškega prelaza. Nemške in avstrijske čete so sedaj tudi tu na vsej fronti v napadu in sovražnik pri Turki, v dolini Orawe in Oporski dolini na emikantir. Severno od Visle so prodrle naše čete preko Nide.

V jugovzhodni Galiciji so močne ruske sile prodrle preko Dnjestra v smeri na Horodenko. Naše čete so zapustile Zalesčejke. Boj se tam še nadaljuje.

Na severu se bejejo večji in manjši, toda neodločeni boji.

Na zapadu.

Tu se zdi, da ponekod napadejo Francozi, ki pa morejo le tupatam vreči Nemce iz okopov. Pri Ypernu napredujejo Nemci, ki obstreljujejo zopet in zopet Dünkirchen. Nemško uradno poročilo 12. t. m. se glasi:

Sovražni letalci so obmetavali včeraj (t. j. 11. t. m.) belgijsko mesto Brügge z bombami, ne da bi napravili kako vojaško škodo.

Vzhodno od Yperna smo zavzeli neko važno, od škotskih planincev branjeno višino. Dünkirchen smo zopet obstreljevali. Vzhodno od Dixmuidna smo sestrelili neko angleško letalo.

Med Charency in Neuville (v gzemlju severno od Arrasa) od Francozov v zadnjih dneh zavzeti jarki, se nahajajo še v njihovi posesti. V ostalem so bili tudi včeraj vsi predorni poizkusi sovražnika zaman. Njegovi napadi so bili naperjeni predvsem proti naši postojanki vzhodno in jugovzhodno od Vermellesa, proti Lorettski višini, krajema Ablain in Charency, kakor tudi proti našim postojankam severno in severovzhodno od Arrasa. Vsi napadi so se razbili od najtežjih izgubah za sovražnika.

Poizkus nasprotnika, da bi nam izrgal Hartmannsweilerkopf (Alzaciji) se je izjalovil. Po močni artiljerijski pripravi so francoski alpski lovci sicer udrli v našo, na vrhu se nahajajočo kulo, a so bili takoj zopet pregnani iz nje.

Nemški podmorski čoln potopil eden največjih angleških parnikov. — Bilzu 1500 potnikov utonilo.

Grozna nesreča se je zgodila 7. t. m. popoldne ob irski obali. Nemški podmorski čoln je tu potopil največji in najlepši angleški parnik »Luzitania«, na katerem je bilo nad 2000 oseb, med njimi znameniti Američani, kakor milijonar Vanderbilt in drugi, ki so se iz Amerike vozili na Angleško. Nemci so izvedeli, da ladja vozi seboj za 400 milijonov zlata, streliva ter da je oborožena s topovi. To pa Angleži nikajo. Ladja se je kmalu potopila. Spustili so sicer v morje rešilne čolne, a teh se je mnogo potopilo, tako da je med 2160 osebami utonilo 1500 potnikov. Na ladji je

bilo 188 Američanov. Amerika je vsled tega strašno razburjena. Ameriški predsednik Wilson je bil potr, ko je čul o nesreči. Ne ve se še, kaj ukrene Amerika, toda zanimivo je, da je Wilson govoril na shodu 4000 ljudi, kjer je dejal: Če tudi Združene države žele ohraniti mir, nameravajo le poskusiti, da Nemčijo prepričajo o krivici te žaloigre.

V Ameriki so bile proti Nemcem demonstracije, kjer so nekaj Nemcev do nezavesti potepili. Tudi na Angleškem razbijajo ljudje nemške trgovine in hiše. — Ne potrjuje se pa še vest, da bi bila Amerika poslala Nemčiji ostro noto.

Politične vesti.

Dogodki v Italiji.

Garibaldinska slavnost.

Dne 6. maja se je v Quartu pri Genovi vršilo odkritje Garibaldijevega spomenika. Slavnost bi bili imeli posejiti tudi kralj in ministri. Toda to se ni zgodilo, kar se je smatralo ugodno znamenje za mir. Na slavnosti je govoril slavnostni govor italijanski pesnik d'Annunzio, čegar smisel je bil za vojsko. Natančnega smisla in besedila tega govora ni mogoče dobiti in ne prinesiti.

Posvetovanja v Rimu.

»Pester Lloyd« poroča iz Rima dne 8. t. m.: Avstrijski poslanik baron Macchio je došel kmalu po deseti uri v zunanji urad in je imel kratek razgovor z zunanjim ministrom Sonninom. Pozne je prišla tajnik kneza Bülowa in francoski poslanik. Popoldne je Sonnino sprejel rumskega poslanika Ghiko in od 5. do pol 6. je imel knez Bülow razgovor z njim. Za danes je zopet sklicana seja ministerskega sveta.

Velika posvetovanja so rastala, ko je došel v Rim Giolitti, bivši min. predsednik, ki je na glasu, da hoče ohraniti mir. Bil je v avdijenci pri kralju, govoril s Salandrom in drugimi. Govorilo se je že, da bo vrgel sedanjo vlado, ki je za vojsko. Toda doslej se to še ni zgodilo. Napetost je vsekakor velika. Najnovejša poročila pravijo:

Rim, 12. (Kor.) »Agenzia Stefani« poroča: Ob 10. dopoldne se je pričela seja ministerskega sveta, ki so se je udeležili vsi ministri in ki je trajalo do 1. popoldne. Po končanju ministerskega sveta objavljeni komunike vsebuje nekaj sklepov običajnega značaja.

Kakor poroča »Giornale d'Italia«, je razširjeno mnenje, da je vlada sklenila, stopiti pred zbornico, prepuščajo ji, da se izreče o položaju.

Berlin, 12. (Kor.) Glasom neke brzojavke lista »Berliner Zeitung« imi Mittag« iz Rima, so vse vesti o kakim kabinetni krizi prezgodnje. Kar se zamore reči z nekako gotovostjo, je, da vlada, kralj in Giolitti v zadnjem času trezno razmišljajo o položaju.

Rim, 12. (Kor.) »Agenzia Stefani« poroča: Novi ruski veleposlanik pl. Giers, je prispel semkaj.

Monakovo, 13. Današnja »Münchener Neueste Nachrichten« poročajo iz Rima, da je Bülow v imenu Avstrije in Nemčije sporočil vladi nove in zelo važne predloge. — Isti list poroča iz Lugana v Švici, da pogajanja v zadnjih 24 urah dajo možnost, da se ohrani nevtralnost.

Italija in Turčija.

Kakor poroča nemški list »Vossische Zeitung« je Italija protestirala v Carigradu proti temu, ker je turška vlada v Tripolisu s pomočjo svojih častnikov in vojakov podpirala upor. Italija bo zato najbrže anektirala otočje Dodekanos.

Italija v Albaniji.

Grški listi priobčujejo: Italijani so izkrcali zadnje dni 6000 mož v Valoni, kar je Albance še bolj vznevoljilo proti Italijanom, kakor so že vznevoljeni.

Švica, ki je takoj ob začetku sedanje svetovne vojske mobilizirala svojo vojno moč, da ohrani svojo nevtralnost, je decembra del teh čet izpustila domov na dopust. Sedaj pa poročajo, da je Švica zopet poklicala za 10. t. m. pod orožje 6. divizijo in zasedla meje.

Srbija. O razburjenju v Srbiji so poročali vsi listi. Bajc hoče Pašičeva vlada odstopiti. Kaj je vzrok tej razburjenosti, nam pove naslednje poročilo, ki je je prinesla »Vossische Zeitung« 10. t. m. iz Kodanja. Tam poroča o Srbiji ter nato pravi: »Reč« (ruski list) piše: »Poročali smo že, da je dogovor trojnega sporazuma z Italijo povzročil v Srbiji veliko razburjenje. Srbsko javno mnenje vidi očitno v naraščajočem vplivu Italije in v pomnoževanju njene posesti ob Adriji nevarnost za Srbijo. Prejšnji srbski mini. predsednik Stojanovič in profesor Bjelčič sta došla v Petrograd. V svojih razgovorih z našimi (ruskimi) diplomati sta dokazovala srbska odposlanca, da prepustitev Dalmacije Italiji oškoduje najvažnejše srbske koristi in lahko povzroči, da se Srbija sprizjazi z Avstrijo.« — Nato list poroča, da so srbskima odposlancema Rusi zagrozili, naj Srbija miruje, če hoče sebi dobro. Slovanofilski krogi, kamor sta se obrnila na pomoč, so bili hladni.

Bolgarija. Doslej je bila Bolgarija nevtralna. Ali tudi ostane? Če ne, kam se nagne? Naj navedemo naslednja poročila, ki podajo saj nekaj jasnosti. Iz Sofije urad in je imel kratek razgovor z zunanjim ministrom Sonninom. Posebna poročevalca francoskega lista »Petit Parisien« je sprejel v avdijenci bolgarski ministerski predsednik Radoslavov. Radoslavov se je tako-le izrazil: »Do sedaj smo držali strogo nevtralnost, ki je odgovarjala bolgarskim interesom. Z zadnjo akcijo zaveznikov proti vzhodu je pa za Bolgare ustvarjen nov položaj. Bolgarija vidi možnost, da uresniči svoje nacionalne ideale. Bolgarija bo svojo dolžnost izpolnila, da doseže svojo nacionalno politiko.«

Za nedoločen čas je prekinjen železniški dogovor med Bolgarijo in Turčijo. Kot vzrok se navaja napad na polotok Galipoli.

Radoslavov je tudi povedal, da je Bolgarijo z vsemi sosedi v prijateljstvu, celo s Srbijo so se razmere izboljšale.

Bolgarska je začela klicati na orožne vaj več letnikov rezervistov.

Kaj stori Grčija? Ni preteklo še niti dosti tednov, ko je grško vlado vodil Venizelos, mož, ki je hotel za vsako ceno pomagati Francozom, Angležem, Rusom, Srbom proti Turčiji in Avstriji. Grška nal bi dala Solun popolnoma na razpolago Francozom, da bi uvažali v Srbijo strelivo, živež in vojaštvo. Na razpolago bi bila morala pa dati tudi brodoge in vojaštvo proti Turkom. Kralj Konstantin je to prepredil, vrgel Venizelosa in nastavlil Gurnarisa za min. predsednika. Toda ta se je takoj zopet začel pogajati s tripulentno. Izprva je zahteval veliko odškodnino, posebno varstvo proti Bolgariji. Dunajski list »Neue Freie Presse« z dne 8. t. m. pa poroča, da se grška vlada že v mnogem vdala in da hodi že popolnoma po potih Venizelosa. Zdi se, da bo kmalu zopet prišel na krmilo pregnani Venizelos.

Kitajska in Japonska sta se pobotali Kitajska je v zadnjem trenutku sprejela japonske zahteve. Tako je Kitajska prišla popolnoma pod oblast Japoncev, ki so tako gospodarji največje države na svetu. Japonska je sklenila s Kitajsko zvezo, kar pa je v resnici le odvisnost, ter se oborožuje dalje z vso silo. Tako bo evropska vojska koristila le rumenemu plemenu ter ga ojačila za poznejši boj proti Evropi.

Kolonom se odpovedujejo pogodbem!

O tem je izdal dež. odbor naslednji razglas: Poleg došlih informacij imajo bajc nekateri izmed veleposlancev naše dežele namen, odpustiti svoje kolone, ker se boje, da bi se sedaj veljavne pogodbe s močjo zakona podaljšale avtomatično za nadaljnih šest let, ako se ne izvrši formalna odpoved v predpisanem roku po 25. čl. zakona z dne 24. maja 1914., to je do 11. maja. In ravno v tem lučaju bi se vrglo na cesto veliko število kolonskih družin poleg vseh drugih neprilik vojnega časa. Treba torej preprediti napačno razlaganje tega zakona. Kolonski zakon nima namena, odpraviti sedanje pravno razmerje, obstoječe med gospodarjem in kolonom, marveč urediti je v tem pogledu, da se onemogočijo eventualne zlorabe. Ako torej v pogodbah ni dispozicij, ki bi vzročale destop zlorabam, potem ni poudarja, preminjati razmerja med gospodarjem in kolonom. Vsled tega je irrelevantno, ali se

obstoječa pogodba podaljša formalno ali molče, glede na dispozicijo § 15. kolonskega zakona, ki prevede vajo pravico odpovedi, kadar se v osebnih razmerah kolona, njegove družine ali v gospodarstvu pokažejo spremembe in sicer take, ki izključujejo možnost, da bi se izvrševale pogodbene obveznosti; tako na primer, kadar je število delavnih moči postalo prešibko. Glede na to se sme pričakovati, da veleposlanci tudi iz patriotičnih čustev ne odpovedo pogodb svojim kolonom in si ne nakopjejo težke odgovornosti, da še poostrijo že tako hude posledice vojne.

Novice.

† Prof. Matko Mandič, državni in deželni poslanec Istre, je umrl sinoči v Trstu po dolgi in mučni bolezni. Bil je zastopnik istrskih Slovencev; vnet naroden delavec. R. i. p.

Sprememba dekanata. Kuraciji Libušnje in Drežnica, ki sta spadali doslej pod dekanat Tolmin, sta odslej v kobariškem dekanatu. — Kuracija Gor. Trebusha, ki je doslej spadala pod goriški dekanat, spada odslej pod tolminski dekanat.

Prestolonaslednik lastnoročno pripel svetinjo junaškemu goriškemu Slovincu. Alojzij Trampuz iz Temnice na Krasu služi kot saper pri 3. bataljonu na severnem bojišču. Te dni je pisal domov svojim dragim, da mu je 20. aprila sam presvetil prestolonaslednik lastnoročno pripel na prvi hrabrostno srebrno svetinjo 2. razreda, ki si jo je prislužil ravno na veliki petek. Bog živi vrlega slovenskega junaka!

Promet zasebnih avtomobilov — ustavljen. Uradno se poroča: Promet zasebnih avtomobilov v ozemlju med zahodno mejo Trsta in Primorja do črte Bohinjska Bistrica, Hotavlje—Trata, Dolenji Logatec—Postojna, Št. Peter, Il. Bistrica se ima do nadaljnih ukrepov ustaviti. Zasebne avtomobile, ki bodo po tem ozemlju vozili, bodo vojaške straže ustavile. Turistovski promet in fotografiranje je v tem ozemlju prepovedano.

Dr. Gregorčič postal deželni odbornik namesto dr. Frankota. Dr. Franko je odstopil kot dež. odbornik in napravil prostor dr. Gregorčiču. Dež. odbor se je sestavil 1. oktobra l. 1913. Tedaj je bil izvoljen dr. Gregorčič za odbornika, dr. Franko za namestnika. Tedaj je glasilo tedanje liberalne stranke »Soča« pisala: »Nova deželna odbornika slovenska, ki bosta izvrševala posel deželnih odbornikov sta: svetnik Dominko in dr. Franko. Slednji je izvoljen sicer le za namestnika dr. Gregorčiču, ki je izvoljen za pravega deželnega odbornika, ali dr. Gregorčič je bil izvoljen na to mesto samo radi tega, da ga more deželni odbor poslati v deželni šolski svet izmed članov deželnega odbora; v deželnem šolskem svetu je pa dr. Gregorčič po sodbi Slovenskega khuba kot večšak na šolskem polju potreben. Odbornik bo torej dr. Franko, dr. Gregorčič ne bo odbornik tudi v slučaju, da bi ne bil več državni poslanec.« »Edinost« pa 12. t. m. piše: Dr. Franko pa je sedaj iz svojega lastnega nagiba odstopil svoje mesto dr. Antonu Gregorčiču, ki že izvršuje svoj deženoobdorniški posel.

Vseh nas dolžnost! Samo še dobre tri tedne je do zrebanja velike loterije »Slovenske Straže« v korist ubogim slovenskim otrokom, invalidom in vdovam padlih junakov. In Slovenci ne bi imeli toliko zavesti, da ne bi takoj pokupili vseh srečk, katerih namen je tako blag? Vsi, ki smo še doma, teknujmo, da se vse srečke že tekem tedna prodajo. To bo najlepši naš pozdrav junakom na bojnem polju! Naši junaki so za nas vsak dan v smrtni nevarnosti, mi pa bi ne imeli toliko srca, da bi se jih sedaj, ko se nam nudi prilika, da jim dejansko izkažemo svojo ljubezen, ne spomnili? V prvi vrsti so poklicana slovenska županstva, da takoj store svojo dolžnost. Na delo naši vrli občinski tajniki! Prečastiti župni uradi naj namen »Slovenske Straže« priporočajo, slovensko učiteljstvo, dijaštvo naj poseže takoj v najživahnejšo agitacijo. Naši denarni zavodi, naša gospodarska društva, ali tudi Vas ne kliče dolžnost do ljudstva, iz katerega ste izšli? Ali bo sploh kak naš slovenski denarni zavod, naše gospodarsko društvo, ki bo sedaj zaspal svojo dolžnost? Naša društvena organizacija, posebno naše mladenke v izobraževalnih družtvih, Marijinih družbah, vse se zganite, da bodo oči naših junakov ob uspehih »Slovenske Straže« vsaj sijale. Podružnice »Slovenske Straže« teknujte med seboj, katera bo več naredila za uspeh »Stražine« loterije. Vsem, katerim je mar ljudstvo in katerim ljubezen do ljudstva ni prazna beseda: Osnujte takoj v vsaki župniji agitačni odsek naših mladenk in drugih, ki naj te-

kom tedna preskrbi, da bo povsod naročenih kar največ srečk. Vrednost dobitek je vendar tudi nekaj; vseh skupaj 20.000 kron, glavni dobiček v vrednosti 5000 K, in kar je največ vredno, izbira dobitek je tolika, kakor pri nobeni drugi loteriji. Srečka pa velja samo 1 K. Stopite okoli svojih prijateljev in znancev, nagovorite jih, naj vam dajo kronico za loterijo, zapišite si njihova imena, potem pa po pošti nakaznici takoj vsaj za 10 srečk skupno pošljite denar na pisarno »Slovenske Straže« v Ljubljani, nakar dobite po pošti srečke, katere razdelite med one, ki so jih naročili. Tam pa kjer prodajajo prodajalne in trafike srečke jih ondi kupite! Zrebanje je že 31. maja. Ne čakajte do zadnjega tedna, ker sicer pisarna ne bo zmogla dela. Sedaj v vojnem času se tudi pošiljanje denarja ne vrši tako hitro kot sicer, in zadnje dni bi se lahko zgodilo, da denar pisarna pravočasno ne dobi. Vseh nas dolžnost je — takoj storiti svojo narodno dolžnost!

Umrli je mož... Tako globoko nas je zadela vest o smrti pok. nadučitelja F. Simčiča, da se šele zdaj popolnoma zavedamo, kaj smo izgubili z njim. Kot učitelj naroda je bil vzoren vzgojitelj. Živel je šoli z vso dušo, z vsemi svojimi močmi. Z neumornim trudom je vzgajal mladino v zdrav, krepak rod na novi biljanski šoli (ki se je preuredila po njegovi in g. župnika Ludovika Kumarija zaslugi) na Dobrovem skozi celih dvajset let, tako, da je postal vzgled in ponos učiteljskega stanu. Njegovo največje veselje je bila glasba. Kot med. organist je povzdignil cerkveno petje do višine in se povzpelo do enega najboljših organistov na Primorskem. Poživil in gojil je pravo narodno petje in s svojim mešanim zborom proizvajal najtežje skladbe. Na cerkvenem polju je sodeloval z vzorno složnostjo z domačim g. župnikom, ki je izgubil v njem najboljšega prijatelja, pri vseh cerkvenih opravilih z nesebično vestnostjo in ljubeznijo. A njegovo delovanje se ni izčrpano. Kot pristaša S. L. S. je neutrudljivo deloval za gospodarsko povzdigo zapadnih Bricev, organiziral in vodil je izobraževalna društva in delal ves prosti čas za domačo posojilnico, ki občuti sedaj nenadomestno izgubo. A pri vsem tem tih, skromen, preudarjen, ljubezniv, plemenit značaj vedno in povsod, da ga ni ljubilo le ljudstvo, ampak tudi njegovi politični nasprotniki. Toda najlepše je pokazal to svojo plemenitost v težki in mučni bolezni, ko ni prišla preko njegovih ust pritožba, ko je prenašal najgroznejše bolečine s popolno udanostjo v Boga. Vsak dan je željno prejemal sv. obhajilo in opravil celo na bolniški postelji devetdnevnicu k sv. Jožefu. Tik pred smrtjo je bil še obhajan in umrl tiho, mirno in lepo smrt. Zapušča razžalčeno vdovo in dva otroka. Spavaj sladko, zlata duša!

Smrtna koša. V nedeljo je umrl v Gorici g. Ivan Kraševc, učitelj na slovenski šoli Podturnom, star 55 let. Bil je rodem iz Medane. Pogreb je bil v torek t. m. N. p. v m.!

V Gorici je umrla soproga profesorja Franca Povšiča, gospa Ana Povšič, rojena Podgornik. Umrla je ravno na drugo obletnico svoje poroke. N. p. v m.!

V Gorici je umrla soproga profesorja Franca Povšiča, gospa Ana Povšič, rojena Podgornik. Umrla je ravno na drugo obletnico svoje poroke. N. p. v m.!

Pcoka. V soboto 1. t. m. se je poročil v Rihembergu g. Franc Valenčič, poslovodja hranilnice, z g. Tončko Stegovec od Sv. Martina. Vse najboljše mlademu paru!

Vcajska vest. Za nadporočnika v rezervi je imenovan rez. poročnik pri topničarjih g. Bogumil Berbuč, c. kr. namest. koncipist v Gorici. Nadporočnik je postal g. dr. Ant. Šapla, voj. poveljnik na goriški postaji.

Poročnik v rezervi je postal g. Maks Kosovel iz Sela na Vipavskem, službojoč pri 47. pešpolku.

Laški državljani se vozijo domov v Italijo. Iz Trsta se je v ponedeljek in torek odpeljalo več vlakov laških podaničkov, regnicolov, ki se vračajo v domovino. Tudi iz Gorice so se te dni odpeljali.

Avstrijski bogoslovci se vračajo iz Rima. Avstrijski bogoslovci, ki študirajo v Rimu bogoslovje na takozvanem »Germaniku«, so se pret. dni vračali domov v Avstrijo. Enako tudi bogoslovci, ki so nemški državljani. V soboto sta prispela v Gorico dva gospoda. V nedeljo sta se odpeljala.

Mrtvi se je oglašil. Anton Kurinčič iz Iderskega št. 8. je bil v seznamu izgub št. 124 naveden kot mrtev. V sled tega ga opravili za njim doma mrtvaške

obrede in tudi na sodnji je bila že zapsušinska razprava o njegovi zapuščini. Dne 6. marca pa je Anton Kurinčič pisal iz Rusije svoji sestri. Pismo je došlo 7. maja. Vjet je bil 20. decembra. Nahaja se v Ashabadu, Turkerstan Asjat. — Sedaj je seveda zapušinska razprava brez pomena.

Po 5 mesecih se je oglašil iz Rusije. Iz ruskega vjetništva je pisal domov Alojzij Gregorčič iz Drežnice. Služil je pri 27. domobr. polku. Že od 24. decembra ni bilo o njem nobenega glasu. Piše, da se nahaja v mestu Karakala, gubernija Zaskaspia. Pravi, da je zdrav in da je pisal že mnogo pisem, katerih pa domači niso prejeli. Torej potrpljenje in pogum!

Iz ruskega vjetništva so se oglašili sledeči Vipavci: Albin Vrtovec in Henrik Cuk iz Velikih Žabelj (27. dp. 2. stot.) Pišeta, da se peljeta v vjetništvo proti široki Rusiji. Dalje Ciril Vrtovec iz Šmarji (Lisjaki (27. dmp. 7. stot.) in Fr. Uhelj iz Gaberji (97. pp.) v vjetništvu v Samarij. Iz Dobravelj Franc Vovk (20. lov. bat.) v vjetništvu v Simbirsku in L. Novak (27. dpp.) iz Malih Žabelj na poti v rusko vjetništvo. Upamo, da se oglašijo kmalu tudi drugih pogrešanci!

Iz ruskega vjetništva je pisal domov svojim starišem Mihael Besednjak iz Pedrij št. 108 pri Rihembergu. Značilna je njegova skrb za dom. Piše: »Najprvo vam pošiljam pozdrave. Naznanim vam, da sem dobil denar, ki je potoval 6 mesecev; a pisma ne dobim nobenega od vas. Mislim, da delati nima doma kdo. Obdelajte za eno leto kakor morete. Mislim, da pridem v kratkem času domov. Z Bogom!«

Pogreša se že od meseca septembra Valentin Lango, ki je služil pri 27. domobranskem polku, 16. stot. Kdor bi vedel o njem kaj natančnejega, naj to sporoči njegovi ženi Katarini Lango, Avšje 53, p. Avče.

Izpitni za vrtnarice se bodo vršili 12. junija. Dne 21. junija bo izpit za ročna dela. Priglasiti se je treba tekom tek. meseca.

Slov. kat. akad. tehn. društvo »Danica« Dunaj IX. Liechtensteinstrasse 95/8 prosi one, ki imajo znanje-ranjene v dunajskih bolnišnicah, da javijo društvu njihove naslove, oziroma bolnišnice, v katerih se nahajajo, da jim more poslati slovenske časopise, ki jih ima društvo na razpolago.

Podpisovanje drugega vojnega posojila. Ob priliki podpisovanja prvega vojnega posojila se je izkazalo kot zelo neprilichno, da so vlagatelji hranilnic, posojilnic in drugih denarnih zavodov podpisovali vojno posojilo s tem, da so za poravnavo podpisanega zneska izročili svojo vložno knjižico. Kdor se misli udeležiti podpisovanja pri drugem vojnem posojilu, stori najboljšo, če ga podpiše pri tistem zavodu, kjer ima naložen svoj denar. S tem se prihrani zamudno pošiljanje vložnih knjižic od zavoda do zavoda, kar povzroči obilo nepotrebnega dela, podpisovatelju pa prizadene precejšnje stroške. Tudi pride vlagatelj potem veliko poprej v posest svoje vložne knjižice.

Tatovi povzročili ogenj na goriški italijanski gimnaziji. Pret. teden so doslej neznan tatovi vlomili v nemško gimnazijo v Gorici, odnesli več denarja in važnih papirjev. — V noči od sobote na nedeljo pa so vlomili tatovi v laško gimnazijo, kjer so tudi pobrali nekaj denarja. Nato so znesli na podstrežje gimnazijske kataloge in z njimi zakurili. Ogenj se je kmalu oprjel in nastal bi bil velik požar, da niso ognja pravočasno opazili. V nevarnosti je bila licealna knjižnica. — Res čudno, da so znesli na podstrežje gimnazijske kataloge.

Kako se bo odslej razdeljevala moka? Odslej se bo moka razdeljevala na glavarstvih za občine po deželi.

Združena knjižnica S. K. S. Z. in S. D. Z. prosi vse one, ki imajo že več kakor 1 mesec izposojene knjige, da jih vrnijo ali pa, da se zglašijo pri knjižničarju v soboto popoldne. — Posebno opozarja one, ki gredo k vojakom, da vrnejo izposojene knjige pred odhodom. Če pa kdo izmed teh, ki so že odšli k vojakom, ni prinesel izposojenih knjig nazaj, se opozarja, da to nemudoma stori njihov stariši ali sorodniki. V nasprotnem slučaju ima knjižnica veliko sitnosti glede izterjatve. Knjižničar.

Ranjeni in bolni vojaki v Gorici. Na novo so došli Luka Šuligoj, orožniški asistent, Jakob Rozin 97. polka, Fran Borič 20. lovskega bataljona, Matija Pavlič, Miha Oblovšek, črnovojnika, Fran Gregorič, topničar, Jakob Marcuzzi, železniške stotnije, Friderik Karaj, enoletni prostovoljec. Med ranjenimi in bolnimi, zadnje dni došli, se nahaja tudi neki ruski ujetnik, zaznamovan s številko 6776.

Perocid za škropljenje trt. »Goriška zveza« naznanja članom pridruženih za-

drug. da je modragalica pošla, da pa je dobila kot nadomestilo za galico surovi perocid. Naročnike opozarja, da pridejo kmalu po naročeni perocid. Obenem obvešča, da je še nekaj perocida na razpolago. Navodilo za uporabo perocida se bo dalo pri odvzemanju blaga.

Poziv v takojšnje vojaško službovanje. Črnovojniki letnikov 1873 do 1877, ki so bili potrjeni pri zadnjih naborih, bi bili imeli k vojakom 15. maja. V nedeljo 9. t. m. pa je došel ukaz, da morajo takoj oditi.

Nov drobiž. C. kr. korespondenčni urad poroča: Ker se je pokazalo, da v prometu se nahajajoči nikelnasti drobiž ne zadošča in ker se kaže osobito v industrijskih okrajih močna potreba po njem, je vlada sporazumno s kraljevsko ogrsko vlado sklenila, da s pridržkom naknadne postavne potrditve te odredbe pusti kovati in izdati drobiž po 10 vinarjev, za vsak slučaj tudi po 20 vinarjev iz novega srebra (zmes 50 odstotkov bakra, 40 odstotkov cinka in 10 odstotkov nikeljina). Izdajati se prične ta denar in sicer 10vinarski novič dne 10. majnika, in sicer po neobhodni potrebi in kolikor ga potrebuje promet do najvišje vsote 20 milijonov kron. Denar bo po velikosti in teži nikelnastemu denarju popolnoma enak in se bo razločeval le po kovinski barvi in po kovanju reverzne strani.

Srečkanje deželnih obveznic izdanih leta 1888. je dalo ta rezultat; vrsta A. št. 57, 73 in 43 za 2000 K vsaka, št. 49 za 1000 K, št. 97, 93, 21 in 65 za 200 K; vrsta B št. 16 za 2000 K, št. 1 za 2000 K, št. 59 in 79 za 200 K vsaka.

Cene živil v Trstu. Po posredovanju aprovizacijskega odbora so začeli na mnogih krajih mesta prodajati krompir po 20 vin. kilogram. Ta ukrep aprovizacijske komisije je nasploh ugodno vplival na znižanje cene krompirja, ki se je prošlega meseca prodajal po 32 do 36 vin. kilogram. V Trstu bodo zaloge starega krompirja zadostovale do konca maja, ko dobijo prvi novi krompir iz Istre; mesec pozneje pride na trg zgodnji krompir z Goriškega. Letos uvoza iz Italije, Grške in z Malte, odkoder so doslej najprej dobivali novi krompir, ne bo. Kar se mesta tiče, edina jagnjetina ni predraga, to pa vsled tega, ker se je malo kupuje. Enako je s sirom, ki je tudi obdržal primerne cene. Mleko je po 40 vinarjev liter; lanskega julija je bilo po 22 do 28 vin. Jajca stanejo po 14 do 16 vinarjev eno. Bali so se višjih cen. Namesto kruha se rabi mnogo polente, ki je izdatna, okusna hrana; zlasti jo uživajo z ribami, radičem (cikorijo) ali paradizniki — na benečanski način. Mestni svet je načeloma sklenil, pritrčiti združitvi vse peke kruha v oskrbi aprovizacijskega odbora.

Izkaznice za one, ki smejo ostati v Pulju. Že pred meseci so imeli ostati v Pulju le oni, ki so imeli od oblasti za to izdane izkaznice. Sedaj so te potekle in oblast bo izdajala nove. Te nove izkaznice pa dobe le oni, ki morajo vsled svojega poklica ostati v Pulju ali pa, ki se izkažejo, da imajo za 6 mesecev hrane in kurjave. —

Meseca avgusta in septembra porotna sodišča ne bodo razpravljala. C. kr. korespondenčni urad objavlja: Notranje in pravosodno ministerstvo je 10. oktobra l. l. odredilo, naj se sestava prvotnih imenikov porotnikov odgodi na spomlad 1915. V sled izurjenja cele črne vojske je mogoče, da radi nastalih izprememb ni mogoče imenikov več rabiti. 6. t. m. se je zato razglasil ministerski odlok, ki določa, naj se sestavijo imeniki po stanju od meseca julija do septembra in se tako skrajša za sestavo določeni rok od štirih na tri mesece. Praktična posledica te odredbe je, da porotnih razprav avgusta in septembra še ne bo.

Klanje živine zopet omejeno. Te dni so izšle tri ministerske odredbe, ki omejujejo prodajo goveje živine, telet, prešičev in kokoši na pet dni na teden. Ostala dva dni je dopuščeno prodajati klobase, jetra, možgane in druge notranje dele. Z drugo odredbo se smejo molzne in plemenske krave pobijati le s posebnim dovoljenjem in se omeji še bolj klanje telet. Tretja odredba uvaja gotove vrste legitimacije živinskim trgovcem. Brezpogojno so odpravili zapore, ki so jih glede na promet z živino odredili posamezni okraji in dežele.

Umrlo je v Gorici v času od 25. aprila do 1. maja 18 oseb, to je 7 v mestu, 7 v bolnišnici usmiljenih bratov in 4 v mestni ženski bolnišnici. Rodilo se jih je v istem času 9.

Koliko pisem odpošlje vojna pošta? C. kr. korespondenčni urad poroča med drugim iz vojnega poštnege urada, da so neki dan prešteli vsa vojnim poštam došla pisma. Našteli so jih 1.853.820. Marca je bilo po poštah nakaznicah nakazanih 13.643.932

kron. O božiču je došlo dva in pol milijona vojnih pošiljatev.

Pegasti legar v Avstriji. Uradno nazglašajo, da je bilo od 25. aprila do 1. maja v Galiciji in Bukovini 165 slučajev pegastega legarja. Na Češkem in Moravskem je bilo 5 slučajev; v vojaških bolnicah in v vjetniških taborih pa so ugotovili 145 slučajev, in sicer pri vojakih, beguncih in vjetnikih.

Smrt uši! Texan najboljšo sredstvo zoper nesnažne živalice. Eden najneprijetnejših pojavov v sedanjih vojni so muke vsled nesnažnih živalic, radi katerih morajo naši vojaki veliko pretrpeti in zato izražajo tudi v svojih pisemih zelo pogosto in nujno prošnjo, da se jim naj dopolnje zanesljivih sredstev zoper uši. Ušna nesnaga neprestano grozi zdravju vsega prebivalstva, ker razširja — kar je znanstveno dokazano — obledne uši bolezen pegastega tifusa, ki nam preti ob vseh naših mejah na severu in jugu in zanese k nam po ranjencih, beguncih in vjetnikih. Obvarovati se ušij, je toraj skoro isto, kakor obvarovati se pegastega tifusa. Imamo pač veliko število zanesljivih sredstev zoper uši, kakor n. pr. olja, mazila in praške, vsa ta sredstva imajo pa to napako, da je njih uporaba zelo komplicirana, ker se morajo ista dobro odrgniti, nasipati in to še celo zelo pogostoma, tako da se uporabi ta sredstva pač lahko doma, ne more se jih pa uporabljati na bojnem polju in v strelnih jarkih.

Z iznajdbo »Texan«-a se je našlo toraj sredstvo, ki odgovarja na izvršten način vsem potrebam na bojnem polju. »Texan« je prašek, ki vsebuje zanesljivo učinkujoča olja na tak način, da ista vsled telesne gorkote zanesljivo učinkujejo in pri tem počasi razhlapijo. Ena vrečica »Texan«-a obdrži svojo učinkujočo moč skozi 3—4 mesece: perilo in obleka, ki je opremljena z vrečico »Texan«-a je do te meje tembolj obvarovana zoper nalezenje uši, kolikor dalje časa je uporabljena. Radi te lastnosti je »Texan« najpripravnejše in najzanesljivejše sredstvo za izgubitev usij na bojnem polju in najzanesljivejše sredstvo proti nalezenju ušij. Sestavljen je po navodilih dr. Štabnega zdravnika docenta dr. S. Grössa.

Izkaznja uči, da se vgnezditi obična uš v vsako tkanino izvzemši svilo, tako da ima svilenko perilo eno gotovo nepristopnost.

Če se uporabi toraj pri svilenem perilu vloga iz »Textin«-a, se lahko z gotovostjo reče, da je ta, kateri nosi to perilo obvarovan teh nesnažnih živalic, to za ves čas. Skoraj jednaki uspeh za izgubitev usij »Burret«-perilo, katero se da napraviti po taki ceni, ki ne presega veliko nabavne cene vportnega perila iz bombaža.

Priporoča se za toraj tako svilenko »Burret«-perilo z vlogami »Texan«-a v najbolj razširjeno uporabo.

Kdor ima na bojnem polju kakega svojca, mu bode napravil s pošiljateljivo takega perila največje delo ljubezni.

Kdor pride v dotiko z bolniki, begunci i. t. d. se obvaruje pred nalezenjem in obolenjem, ako nosi tako perilo.

I vrečka »Texana« stane 50 v. 1 garnitura 1,20 K. Dobiva se v trgovini Hedžet & Koritnik, Gorica, Vogal Via Scuole — Corso Verdi. 5.

Po svetu.

Madžarski Judje ukradli iz Pžemlska dva polna vlaka.

Na Ogrskem, tej obljubljeni deželi vseh judov, so zopet odkrili čedne stvari. Ogrski list »Pesti Hirlap« piše: »Do sedaj smo brali v ameriških detektivskih romanah, da je izginil vlak brez vsakega sledu, kakor da bi ga požrla zemlja, a končno se je le zvedelo, da je vlak ukraden. Sedanj dogodka za časa vojske so nas poučili, da ni nobena reč nemogoča, pa niti ta, da se ukrade cel vlak. Domobransko vojno sodišče v Pečuhu je odkrilo veliko zlorabo pri dobavi žita za vojsko. Več tednov se je vršila preiskava, katere niti so vodile v Košice in Miškolc. Dokazalo se je, da so dobavitelji oškodovali erar za več tisoč, in sicer s tem, da so vojaški upravi prodali po večkrat eno in isto blago in da so pet ali šestkrat dobili za eno in isto blago denar ter si ta dobiček po bratovsko med seboj razdelili, namreč dobavitelj in njegovo osobje, ki mu je pomagalo pri goljufiji. V Stolnem Belgradu je bil aretiran nek član tega društva, ki je pri zaslišavanju izjavil, da je glavni krivec pri tej goljufiji Ignacij Pollak, eden od lastnikov košiške tvrde Pollak in Bernatt. Tvrda je že 40 let dobavitelj vojaške uprave in za časa mobilizacije ni le prodala erarju slabega ovsa, sena in slame, ampak je izvršila tudi neke predrzne goljufije. Vojno domobransko sodišče v Pečuhu je brzojavno obvestilo budimpeštansko

vojno oblast, naj se imenovani Ignacij Pollak aretira, ker se baje nahaja v Budimpešti. V soboto zvečer je prišel k policiji neki vojaški avditor in zahteval aretacijo Pollaka. Detektivji so dognali, da je ta milijonar stanoval v »Continentalu«, a je v soboto odpotoval na Dunaj, izjavivši v hotelu, da se v nedeljo vrne. Detektivji so neprenehoma pazili okoli hotela, a vrtar je dobil nalogo, da takoj obvesti vojno sodišče, kakor hitro se Pollak vrne. Avditor je na policiji izjavil, da Ignacij Pollak ni samo osumljen navadne goljufije, ampak da je obtožen tudi zaradi poverljivega razkritja dveh vlakov, katerih vsaki posamezni je štel 50 vagonov. Po prvem obleganju Pzemisla, potem ko je bil Pzemisl osvoboden, je dobil Pollak naročilo, naj pošlje v Pzemisl 50 vagonov sena. Oseba, ki je aretirana v Stolnem Belgradu, se je prav takrat nahajala v Pzemislu in od Pollaka prevzela vagon ter jih tudi izplačala. Potem sta znala oba izredno spretno ukrasti oba vlaka, ki sta bila že prevzeta in izplačana. Nekega dne sta izginila iz Pzemisla oba vlaka s senom. Ta dva sta namreč vlakaukradla, ju pripeljala v Košice in seno spravila v skladišče tvrdke Pollak. Tudi sedaj sta seno ponovno prodala vojaški upravi in ponovno dobila za to denar. Nimamo še podatkov, kako sta mogla neopaženo ukrasti dva vlaka. To bo že povedal Pollak in vse odkril pred vojnimi sodiščem, kajti v ponedeljek zjutraj se je v resnici vrnil z Dunaja v hotel »Continental«, kjer so ga detektivji aretirali. Pollaka je policija takoj drugi dan prepeljala v vojaški zapor.

Tako mažarski list!
Sedaj pa še nekaj! Ogrski minister-ski predsednik grof Tisa je v državnem zboru pred kratkim izjavil, da je na Ogrskem sedaj v vojski tak red, kakor ga v miru nikdar ni še bilo, da sploh sedaj ni potreba ne žandarjev ne policajev. To bi bilo lepo, ko bi še policajev ne bilo!

V Nemčiji znižali ceno moki. Uradno poročilo iz Berlina: Vojna žitna družba je znižala od 15. majnika nadalje cene moki povprečno za 37,50 mark pri toni (= 1000 kg) in sicer rženi moki za 25, pšenični pa za 30 mark pri toni. Ceno pšenični moki so znižali zato bolj, da more tudi revnejše prebivalstvo kupiti moko. Cene znašajo zdaj: rženi moki 32, 50 do 35,50 in pšenični moki 35,75 do 38,75 mark za dvojni cent.

Najnovejše vesti.

Prvi vedno nazaj!

Dunaj 13. maja. Uradno poročajo: Bogat plen je ostal v rokah zmagovalcev. Od 2. do 12. maja popoldne znaša skupna svota od vseh armad privedenih ujetnikov 143.000 mož, dalje okoli 100 topov in 350 strojnih pušk. K temu pridejo še vsi oni, ki so bili presenečeni vsled dogodkov, so zamudili zvezo z umikajočimi se četami in blodijo posamezno na-

okrog v gozdovih Karpatov. Tako se je štab ruske 40. pehotne divizije z generalom pehote Kornilovom, udal včeraj za hrbotom naših armad pri Odrzechow.

Severno od Visie prodirajo avstro ogrske čete preko Stebnice. Nemške čete so osvojile gubernijsko glavno mesto Kielce.

Vzhodno od Užoškega prelaza so zavzele nemške in honvedske čete z raskokom včeraj več ruskih višinskih postojank, podre do južno od Turke in ujele 4000 mož. Napad se tu in v smeri proti Skole nadaljuje.

V jugovzhodni Galiciji prodirajo močne sovražne čete preko Horodenke.

RIM, 13. SALANDRA JE Odstopil.

Darovi.

Za naše vojake.

Slovenski nabiralnici so došli še naslednji darovi: Gorica. Ga. Baltič V. 8 K; Beltran 6 K; ga. Berbuč 1 K 20 vin.; g. Blažon 1 K; dr. Brecljeva 5 K; ga. A. Drufovka 4 K; ga. Fon svet. 8 K; ga. Knatsyn 7 K; ga. Hrovatin 9 K; ga. Hvalič 60 vin.; tvrdka Ivančič in Kurinčič 6 K; ga. Kačič 1 K 20; tvrt. Kersevani in Cuk 4 K; ga. Komac 4 K; Kopač 5 K; Koren 11 K; dr. Kosova 3 K 40 vin.; g. dr. Ličan 3 K; Mermolja 6 K; Milič 8 K, tvrdka Pintar in Lenart 4 K; ga. Papež 3 K; g. Podperšič 84 vin.; Poveraj 4 K; ga. Premrov 5 K; dr. Pucova 1 K; dr. Rustja 1 K; Rutarjeva 2 K; ga. Sivec 4 K 20 vin.; Slov. tretjeredniki 9 K; dr. Šabčeva 4 K; ga. Šantel 9 K; Šček 1 K 50 vin.; Strosser 1 K; Terpin 2 K; dr. Tumova 4 K; g.a Urbančič 3 K; gd. Velikonja 1 K; ga. Zajec 7 K; N. N. 6 K; ga. Krsnik Rot, 3 K; dr. Pavlica 2 K; dr. Breclj izgubljena stava 10 K; učit. zbor m. uč. 1% pl. 41 K 50 h.; g. Miklavič M. iz Kobarida K 4. — Vsem srečna hvala!

Vino motno, zavreto, se popravi kako tudi **odvzame duh po pesni ali mufi.** Vzorec prinesiti ali poslati. Naslov pové upravništvo „Novega Časa“.

ŠIRITE „NOVI ČAS!“

Volna! Volna!

P. n.!

Mi vkupimo ovčjo volno, vsako množino, oprano in neoprano, po najvišji dnevni ceni.

HEDŽET & KORITNIK.

Zahvala.

Povodom bridke izgube našega preljubljenega soproga, očeta in brata

FERDINANDA SIMČIČ,

nadučitelja v Biljani,

se iskreno zahvaljujemo za prisrčno sožalje in za blago sočutje vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti k večnemu počitku, posebno, preč. g. J. Kurinčiču, iz Medane, č. o. franciskanom, č. o. kapucinom, dež. glavarju ml. g. mons. dr. F. Aiduttiju, preč. duhovščini, č. usmiljenim bratom, ravnatelju Bežeku, prof. Mastnaku in dijakom nadzorniku Sivecu, ravn. Jakončiču, prof. Finšgerju, rodbini Vyzourek, vsem prijateljem in znancem. Iskreno zahvalo smo dolžni tudi č. g. kuratu Doktoriču in dijaškemu zboru c. kr. moškega učiteljskega in vsem onim, ki so ob težki bolezni dokazovali z besedo in z dejanjem svojo ljubezen do blagega pokojnika.

Bog plati!

V Biljani, dne 5. maja 1915.

Žalujoči ostali.

Edina, večkrat odlikovana slovenska tvrdka na Tirolskem,

se najtopleje priporoča za izdelovanje kipov, razpel, oltarjev, križevih potov itd. itd. itd.

Velikanska zaloga sv. razpel brez križa ali s križem, zaloga vsakovrstnih slik v najfinejšem oljnatu na platno navlečene, v vsaki velikosti in ceni.

Cenike pošilja zastoj in franko

KONRAD SKAZA

umetni atelier za vsa cerkvena dela.

S. Ulrich Gröden Tirol.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje
Dr. I. Eržen
GORICA

Jos. Verdi tekališče štev. 37
Umetne zobe, zlato zobovje, zlate krone, zlate mostove, zobe na kaučukove plošče, uravnavanje krivo stoječih zob. Plombe vsake vrste.

Ordinira v svojem ateljeju
od 9. ure dop. do 5. ure pop.

MIHAELJ TURK

Gorica — na Kornu štev. 6 — Gorica
priporoča slavnemu občinstvu svojo brvnico. Zagotavlja točno postrežbo. Sprejema naročila za mislanje po smetanih.

VABILO

NA OBČNI ZBOR

Šebreljske štedilne posojilnice v Šebreljah

ki se bode vršil

dne 24. maja 1915 ob 2. uri popoldne v uradni sobi.

Dnevni red:

1. Odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Odobrenje računa za leto 1914.
4. Dopolnilna volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako ne bode ob določeni uri zbranih dovolj članov se vrši v smislu § 37 društvenih pravil 1/2 ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki bode sklepal veljavno neoziraje se na število navzočih članov.

Šebrelje, dne 10. maja 1915.

Za vodstvo: **REJEO ANTON.**

Kužna nevarnost nastopi s toplejšim letnim časom.

Mrčes prenaša največ nalezljivih bolezn!

SANTOLYT

uniči prav gotovo hišni in hlevski mrčes vseh vrst. — Najbolj gotovo osuševanje in desinficiranje vlažnih in okuženih zidov, sten, kleti, barak — Zrajni plesk fasad, hodnikov, bolniških, tovarniških prostorov ter stanovanj.

Neobhodno potrebno

za vse samitne zavode, za vsa stavbena obrt, za industrijo in kmetijstvo.

M. Elfer, Dunaj I., Krugerstrasse št. 3.

Zahvala.

Podpisani se zahvaljujejo najiskrenejše vsem sorodnikom in prijateljem, ki so se v tako obilnem številu udeležili pogreba predrage nam

ANE

in so nam na eden ali drugi način pokazali, da sočustvujejo z nami. Posebno zahvalo izrekajo vsem, ki so darovali tako krasne vence in šopke. Maša zadušnica se bo brala v župni cerkvi Sv. Roka v petek, 14. t. m. ob 7. uri zjutraj.

Povšič - Podgornik.

Zoper uši

je najboljšo sredstvo prašek „Texan“, ki se nosi v vrečicah. Ena vrečica stane 50 vin. in obdrži svojo moč 3 - 4 mesece.

Dobiva se v trgovini

Hedžet & Koritnik

Gorica vogal ul. Via Scuole in C. G. Verdi 5.

Ljubljanska kreditna banka podružnica v Gorici.

Centrala Ljubljana, p. družnice: Celje, Celovec, Sasajevo, Split, Trst.

Delniška glavica R 8.000.000
Rezervni zakladi „ 1.000.000

Vloge na knjižice po 4 1/2 % v tekočem računu po dogovoru.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst, deviz-valut.

Borzna naročila.

Promese za vsa žrebanja.

Vročevanje kuponov in izžrebanih vrednostnih papirjev.

Eskont menic.

Stavbeni krediti.

Predjmi vrednostni na papirje.

Srečke na obroke.

Sprejemanje vrednot v varstvo in oskrbovanje.

Safes.

Nakazila v inozemstvo.

Kreditna piuma.

A